

Vypracoval: JUDr. Martin Kobert
Aktualizováno dne: 14. 4. 2022
Předmět stanoviska: Insolvenční řízení
Datum schválení předsednictvem TA ČR: 14. 4. 2022
Pořadí zasedání předsednictva TA ČR: 533.

STANOVISKO

TECHNOLOGICKÉ AGENTURY ČESKÉ REPUBLIKY

K postupu v případě zahájení insolvenčního řízení

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „insolvenční zákon“), obsahuje definice podstatných pojmů v § 2. Insolvenčním řízením je soudní řízení, jehož předmětem je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení. Pojem úpadek je definován v § 3 tohoto zákona jako situace, kdy dlužník má více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit (tzv. platební neschopnost). Má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1 insolvenčního zákona, kterou mu uložil insolvenční soud poté, co dlužník sám podal insolvenční návrh. Dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou - podnikatelem, je v úpadku i tehdy, je-li předlužen. O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat. O hrozící úpadek jde tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.

Způsobilost uchazečů k řešení navrhovaného projektu je upravena v § 18 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „ZPVV“). Uchazeč je povinen prokázat svoji způsobilost k řešení navrhovaného projektu, kdy musí splňovat podmínky uvedené v § 18 odst. 2 ZPVV. Způsobilost pak má uchazeč, který dle písm. c) mimo

jiné není v likvidaci a jehož úpadek nebo hrozící úpadek není řešen v insolvenčním řízení na základě zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (§ 18 odst. 2 písm. c) ZPVV). Tuto způsobilost uchazeč prokazuje čestným prohlášením, a to jak v případě fyzických, tak i právnických osob. Uchazeč, se kterým má být podle § 9 ZPVV uzavřena Smlouva o poskytnutí podpory nebo v jehož prospěch má být vydáno rozhodnutí o poskytnutí podpory, prokazuje svoji způsobilost pouze jedenkrát v rámci jedné veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích.

Oproti úpravě v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, je úprava vyplývající ze ZPVV přísnější, neboť je zde stanoveno, že způsobilost k řešení navrhovaného projektu má uchazeč, který není v likvidaci a jehož úpadek nebo hrozící úpadek není řešen v insolvenčním řízení. Není tedy z hlediska ZPVV podstatné, zdali je již v řízení vydáno i samotné rozhodnutí o úpadku nebo zamítnutí insolvenčního návrhu, neboť nezpůsobilý je podle ZPVV již uchazeč, který je v likvidaci nebo jehož úpadek nebo hrozící úpadek je řešen v insolvenčním řízení.

Každý uchazeč má tedy v souvislosti s účastí ve veřejné soutěži, v období před podpisem Smlouvy o poskytnutí podpory či vydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory a v období během řešení projektu několik povinností:

1. Prokazuje svoji způsobilost k řešení navrhovaného projektu při podávání návrhu projektu do veřejné soutěže.
2. Informuje písemně poskytovatele podle § 18 odst. 10 ZPVV o změnách, které nastaly v době od podání návrhu projektu do případného uzavření Smlouvy/Rozhodnutí o poskytnutí podpory a které se dotýkají jeho právního postavení či údajů požadovaných pro prokázání způsobilosti, nebo které by mohly mít vliv na rozhodování poskytovatele, a to do 7 kalendářních dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl. V tomto případě tedy mohou nastat dvě situace:
  - a. Hlavní uchazeč informuje poskytovatele v této lhůtě.
  - b. Hlavní uchazeč neinformuje poskytovatele v této lhůtě.
3. Informuje písemně poskytovatele podle § 9 odst. 8 ZPVV o změnách, které nastaly v době účinnosti Smlouvy o poskytnutí podpory nebo v době vykonatelnosti Rozhodnutí o poskytnutí podpory a které se dotýkají jeho právní subjektivity, údajů požadovaných pro prokázání způsobilosti nebo které by mohly mít vliv na řešení projektu, a to do 7 kalendářních dnů, kdy se o této skutečnosti dozvěděl. V tomto případě mohou nastat dvě situace:
  - a. Příjemce podpory informuje poskytovatele v této lhůtě.
  - b. Příjemce podpory neinformuje poskytovatele v této lhůtě.

1. Podávání návrhu projektu

Při podávání návrhu projektu je tedy uchazeč povinen prokázat svoji způsobilost k řešení navrhovaného projektu § 18 odst. 2 ZPVV, kdy konkrétně podle směrnice SME-06 Přijímání návrhů projektů do veřejné soutěže zašle uchazeč kvalifikační dokumenty dle podmínek Zadávací dokumentace veřejné soutěže. V případě, že nejsou chybějící kvalifikační dokumenty doručeny ani v dodatečné lhůtě nebudou návrhy projektů podané tímto uchazečem přijaty do veřejné soutěže, neboť nesplnil podmínky prokázání způsobilosti ani v dodatečné lhůtě.

2. Doba od podání návrhu projektu do případného uzavření Smlouvy/Rozhodnutí o poskytnutí podpory

V této fázi může také nastat situace, kdy hrozí hlavnímu uchazeči, příp. dalšímu účastníkovi úpadek nebo již je v úpadku, který je řešen v insolvenčním řízení, nebo již vstoupil do likvidace. V takovém případě je nutné postupovat podle úpravy v Zadávací dokumentaci dané soutěže, kde je stanoveno, že je hlavní uchazeč v souladu s § 18 odst. 10 ZPVV povinen písemně informovat poskytovatele o změnách, které nastaly v době od podání návrhu projektu do případného uzavření Smlouvy/Rozhodnutí o poskytnutí podpory a které se dotýkají jeho právního postavení či údajů požadovaných pro prokázání způsobilosti, nebo které by mohly mít vliv na rozhodování poskytovatele, a to do 7 kalendářních dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl. Mohou tedy nastat dvě situace a to, když hlavní uchazeč poskytovatele informuje a když ho neinformuje.

V případě, že hlavní uchazeč poskytovatele neinformuje ve stanovené lhůtě a poskytovatel tuto skutečnosti následně zjistí, má nesplnění této povinnosti za následek vyřazení všech návrhů projektů tohoto uchazeče z veřejné soutěže, a to i takových, kde vystupuje pouze jako další účastník projektu.

V případě, kdy hlavní uchazeč tuto povinnost splní a poskytovatele informuje, nedojde k vyřazení návrhu projektu z veřejné soutěže. Prioritou hlavního uchazeče je, aby jeho návrh projektu v dané veřejné soutěži pokračoval, a tedy aby tuto situaci odstranil. Pokud se tak stane a daný uchazeč opět splňuje podmínky prokázání způsobilosti ještě před podpisem Smlouvy (tj. nebude již vůči němu probíhat insolvenční řízení), je nutné, aby toto opětovně doložil formou čestného prohlášení a tím opět prokázal svou způsobilost. V takovém případě pak není důvod pro vyřazení tohoto návrhu projektu z dalšího postupu v rámci dané veřejné soutěže. Na druhou stranu může nastat případ, kdy daný subjekt nemůže tuto situaci odstranit, a tedy přestal splňovat podmínky prokázání způsobilosti. Tato situace má pak za následek nepodepsání Smlouvy o poskytnutí podpory či nevydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory v jeho prospěch, ledaže v době mezi ukončením veřejné soutěže a podpisem poskytovatel rozhodne o jeho výměně.

Veřejná soutěž totiž končí už dnem vyhlášení výsledků. Z toho důvodu má příjemce v období mezi vyhlášením výsledků a podpisem Smlouvy o poskytnutí podpory či vydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory rovněž možnost podat návrh na změnu podle SME-07 Směrnice pro změnová řízení projektů s cílem výměny toho subjektu, který se v insolvenční řízení nachází. V takovém případě se jedná o změnu zvláštního zřetele hodnou, která je přípustná před podpisem smlouvy o poskytnutí podpory.

V případě, že po ukončení veřejné soutěže a před podpisem smlouvy o poskytnutí podpory insolvenční řízení stále probíhá, stanoví poskytovatel uchazeči dvoutýdenní lhůtu k vyřešení celé záležitosti. V případě, že nebude insolvenční řízení ukončeno v této lhůtě, může poskytovatel rozhodnout, že s uchazečem nebude uzavřena smlouva o poskytnutí podpory, nebo může tuto lhůtu prodloužit.

3. Doba účinnosti Smlouvy o poskytnutí podpory nebo vykonatelnosti Rozhodnutí o poskytnutí podpory

Podle § 9 odst. 8 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, je příjemce povinen písemně informovat poskytovatele o změnách, které nastaly v době účinnosti Smlouvy o poskytnutí podpory nebo v době vykonatelnosti Rozhodnutí o poskytnutí podpory a které se dotýkají jeho právní subjektivity, údajů požadovaných pro prokázání způsobilosti nebo které by mohly mít vliv na řešení projektu, a to do 7 kalendářních dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl. Tato povinnost se tedy týká i případu, kdy uchazeči hrozí úpadek nebo je v úpadku, který je řešen v insolvenčním řízení, stejně tak pokud by vstoupil do likvidace. Podle směrnice SME-07 Změnová řízení projektů je příjemce povinen podat oznámení změny poskytovateli do 7 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o změně, která již nastala.

V této fázi tedy můžeme rozlišovat dvě situace a to, když příjemce v dané lhůtě poskytovatele informuje o této skutečnosti a když tak neučiní.

V případě, kdy příjemce tuto povinnost nesplní a poskytovatele neinformuje a poskytovatel tuto skutečnost následně zjistí, postupuje se v souladu s příslušnými sankčními ustanoveními Smlouvy o poskytnutí podpory či Rozhodnutí o poskytnutí podpory, v tomto případě sankce obsažené ve Všeobecných podmínkách v čl. 4 odst. 2 písm. b), resp. podle čl. 5 odst. 3 písm. b). Dále je možné vypovědět Smlouvu podle čl. 7 odst. 1 písm. a) Všeobecných podmínek, ale poskytovatel bude v souladu s čl. 5 odst. 11 Všeobecných podmínek upřednostňovat s ohledem na prioritu pokračování projektů postup, podle kterého si smluvní strany počínají tak, aby v zájmu zachování řešení projektu předešli předčasnému ukončení Smlouvy výpovědí nebo odstoupením, kdy výsledkem tohoto počínání je změna příjemce nebo dalšího účastníka nacházejícího se v této řešené situaci.

V případě, kdy příjemce tuto povinnost splní a poskytovatele informuje, je možné postupovat tak, že pozastaví vyplácení podpory příjemci, který informoval poskytovatele o skutečnosti, že jeho úpadek či hrozící úpadek je řešen v insolvenčním řízení, nebo již vstoupil do likvidace, a to do té doby, než bude vydáno

T A Č R

rozhodnutí v tomto insolvenčním řízení. Toto rozhodnutí však musí spočívat ve zjištění skutečnosti, že příjemce není v úpadku či hrozícím úpadku, neboť v opačném případě může dojít k ukončení Smlouvy o poskytnutí podpory ze strany poskytovatele.

Tento postup bude poskytovatel aplikovat i v případě uvedeném výše, tj. ke smluvní pokutě navíc přistoupí k pozastavení vyplácení podpory.

Za účelem řešení situace bude příjemce rovněž vyzván, aby se k situaci vyjádřil, a bude mu stanovena dvouměsíční lhůta k vyřešení celé záležitosti. Pokud ani v této lhůtě nebude rozhodnuto o tom, zda je příjemce v úpadku či hrozícím úpadku, poskytovatel může vypovědět smlouvu o poskytnutí podpory, nebo tuto lhůtu prodloužit.

Dále může nastat případ, kdy se do situace, kdy hrozí úpadek nebo již je v úpadku, který je řešen v insolvenčním řízení, nebo již vstoupil do likvidace, může dostat další účastník. Postup je v tomto případě stejný, neboť podle čl. 4 odst. 2 písm. b) Všeobecných podmínek má hlavní příjemce mimo jiné povinnost písemně informovat poskytovatele o veškerých změnách, týkajících se jeho osoby nebo dalšího účastníka, které nastaly v době ode dne nabytí účinnosti Smlouvy, a to v souladu s příslušným změnovým řízením. Tato povinnost se tedy vztahuje i na dalšího účastníka a podle čl. 5 odst. 4 Všeobecných podmínek má porušení některé z povinností dalším účastníkem za následek uplatnění příslušných sankčních ustanovení podle tohoto článku vůči hlavnímu příjemci. V případě dalšího účastníka se bude postupovat také v souladu s výše uvedeným písm. b), kdy dojde k pozastavení vyplácení podpory ale pouze tomuto dalšímu účastníkovi, a příjemci se následně pošle podpora ponížená o částku, která byla určena pro dalšího účastníka.

Ve všech případech je nutné postupovat tak, že prioritní je řešení projektu a ukončení Smlouvy by ještě měla předcházet snaha obou stran o výměnu účastníka, který je v insolvenční, podle čl. 5 odst. 11 Všeobecných podmínek. Z tohoto pohledu je nejvhodnější výše popsána varianta b), která říká pozastavit vyplácení podpory. Teprve ve chvíli, kdy selžou snahy o zachování řešení projektu, je nutné, aby došlo k jeho ukončení.

U všech výše uvedených variant v rámci období účinnosti Smlouvy o poskytnutí podpory či vykonatelnosti Rozhodnutí o poskytnutí podpory bude zároveň přednostně aplikováno upřednostnění zachování řešení projektu, tedy je možné ve všech fázích insolvenčního řízení podat návrh na změnu kteréhokoliv z příjemců podle výše uvedené směrnice.

Zahájení insolvenčního řízení		
Fáze veřejné soutěže:	Situace:	Řešení:

T A Č R

Podání návrhu projektu	Prokázání způsobilosti dle § 18 ZPVV	Přijetí návrhů projektů do veřejné soutěže.
	Neprokázání způsobilosti dle § 18 ZPVV	Návrhy projektů tohoto uchazeče nejsou přijaty do veřejné soutěže.
Hodnoticí proces	Informování	V případě odstranění této situace musí uchazeč znovu prokázat, že splňuje podmínky způsobilosti podle § 18 ZPVV. V případě neodstranění této situace přestal účastník splňovat podmínky způsobilosti a nedojde k podepsání Smlouvy o poskytnutí podpory či vydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory v jeho prospěch, ledaže v době mezi ukončením veřejné soutěže a podpisem poskytovatel rozhodne o jeho výměně.
	Neinformování	Vyřazení všech návrhů projektů tohoto uchazeče z veřejné soutěže, a to i takových, kde vystupuje pouze jako další účastník projektu.
Realizace projektu (po podepsání Smlouvy o poskytnutí podpory/vydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory)	Informování	Pozastavení vyplácení podpory do vydání rozhodnutí v insolvenčním řízení, poté obnovení podpory nebo ukončení Smlouvy o poskytnutí podpory (v případě dalšího účastníka dojde k pozastavení podpory pouze u něj), snaha o změnu účastníka v této situaci, výpověď Smlouvy o poskytnutí podpory.
	Neinformování	Pozastavení vyplácení podpory a následující sankce obsažené ve Všeobecných podmínkách, dále změna příjemce nebo dalšího účastníka, a nakonec možnost výpovědi Smlouvy o poskytnutí podpory.